

KOMENTARZ PRAWNIKA

Dywidenda w spółce z o.o.

MICHAŁ BŁACH

prawnik w Kancelarii KSP Legal & Tax Advice w Katowicach

Wspólnicy spółki z o.o. mają prawo do udziału w zysku spółki, wynikającym z rocznego sprawozdania finansowego, jeżeli zysk ten został przeznaczony do podziału uchwałą zgromadzenia wspólników. Udziały powszechnie są przedmiotem obrotu gospodarczego i każdy udział, w danym roku obrotowym, może kilkakrotnie zmienić właściciela. W związku z tym przede wszystkim należy ustalić, komu przysługuje dywidenda za dany rok obrotowy. Co do zasady, uprawnionymi do dywidendy są wspólnicy, którym udziały przysługiwały w dniu powzięcia uchwały o podziale zysku przez zgromadzenie wspólników. Wspólnik, który zbędzie udziały przed podjęciem uchwały o podziale zysku, nie będzie miał prawa do dywidendy. Jednak zapisy umowy spółki mogą upoważnić zgromadzenie wspólników do określenia dnia, według którego ustala się listę wspólników uprawnionych do dywidendy za dany rok obrotowy. Dzień dywidendy powinien być wyznaczony w ciągu dwóch miesięcy od dnia, w którym podjęto uchwałę o podziale zysku. W takim przypadku w dywidendzie mogą uczestniczyć osoby, które w momencie podjęcia uchwały o wypłacie dywidendy wspólnikami nie są. Przedstawiona sytuacja może zaistnieć, jeżeli wspólnik dokona zbycia udziałów w okresie między podjęciem uchwały o podziale zysku a dniem dywidendy.

Zgromadzenie wspólników decyduje o kwocie, która ma być przeznaczona do podziału między wspólników. Jednocześnie kwota ta nie może przekraczać zysku za ostatni rok obrotowy, powiększonego o niepodzielone zyski z lat ubiegłych oraz o kwoty przeniesione z utworzonych z zysku kapitałów zapasowego i rezerwowych, które mogą być przeznaczone do podziału. Następnie wskazaną kwotę pomniejsza się o niepokryte straty, udziały własne oraz o kwoty, które zgodnie z kodeksem spółek handlowych lub umową spółki powinny być przekazane z zysku za ostatni rok obrotowy na kapitały zapasowy lub rezerwowe. Tak wyliczona kwota podlega podziałowi między wspólników zgodnie z posiadanymi udziałami w spółce.

Kolejną istotną kwestią jest ewentualne uprzywilejowanie udziałów w zakresie dywidendy. Wspólnicy posiadający takie udziały mogą uzyskać dywidendę, która przewyższa nie więcej niż o połowę dywidendę przysługującą udziałom nieuprzywilejowanym. Tym samym udziały mogą być przykładowo uprzywilejowane do uzyskania 110 proc. czy 130 proc. podstawowej dywidendy, jednak nie więcej niż 150 proc. Po ustaleniu, ile każdy ze wspólników posiada udziałów, oraz ich uprzywilejowania, należy odpowiednio wyliczyć przysługującą każdemu dywidendę.

Wraz z podjęciem przez zgromadzenie wspólników uchwały przewidującej wypłatę dywidendy po stronie wspólników powstaje roszczenie do spółki o jej wypłatę. Powstanie wierzytelności o wypłatę dywidendy pozwala wspólnikowi zbyć to prawo w drodze cesji na rzecz innego podmiotu. Możliwe jest również zawarcie umowy cesji wierzytelności przyszłej, o wypłatę dywidendy, jeszcze przed podjęciem uchwały o podziale zysku. Jednak umowa ta powinna uwzględniać ryzyko, że wskazana uchwała o wypłacie dywidendy może nie zostać podjęta. © ®